

Dit Første Barn

Evaluering af et universelt forældrekursus til førstegangsførelse i
Frederiksberg Kommune

Anne Toft Hansen, Miriam Wüst, Line Hjort
Andersen, Hanne Nørr Fentz, Marianne
Simonsen & Tea Trillingsgaard (2020)

CRUNCH Konference d. 27. september 2021

Forældrekurset Dit Første Barn

- Kursus til førstegangsførelse i Frederiksberg kommune fra aug 2016 til jan 2018
- 6 mødegange for begge forældre med forskellige temaer
 - 2 kursusgange under graviditeten (uge 24-26, uge 26-29)
 - 4 kursusgange efter fødsel (6u, 2mdr, 6mdr, 9mdr)

Fokus

- Øge forældres livskvalitet
- Forbedre tilknytningen mellem barn og forældre
- Forebygge sygdom og ulykker i familien

Evalueringen af Dit Første Barn

Design

- Rekruttering under graviditeten
- Randomiseret forsøg blandt rekrutterede forældre
 - 2/3-dele fik tildelt kursus, 1/3-del kontrolgruppe (alm. praksis)

Dataindsamling

- Sundhedsplejersker registrerede fremmøde blandt mødre
- Spørgeskema til begge forældre ved rekruttering (15. og 24. graviditetsuge), da barnet var hhv. 4 og 10 måneder gammelt
- Tilfredshedsundersøgelse ved kursusgang 2 og 5

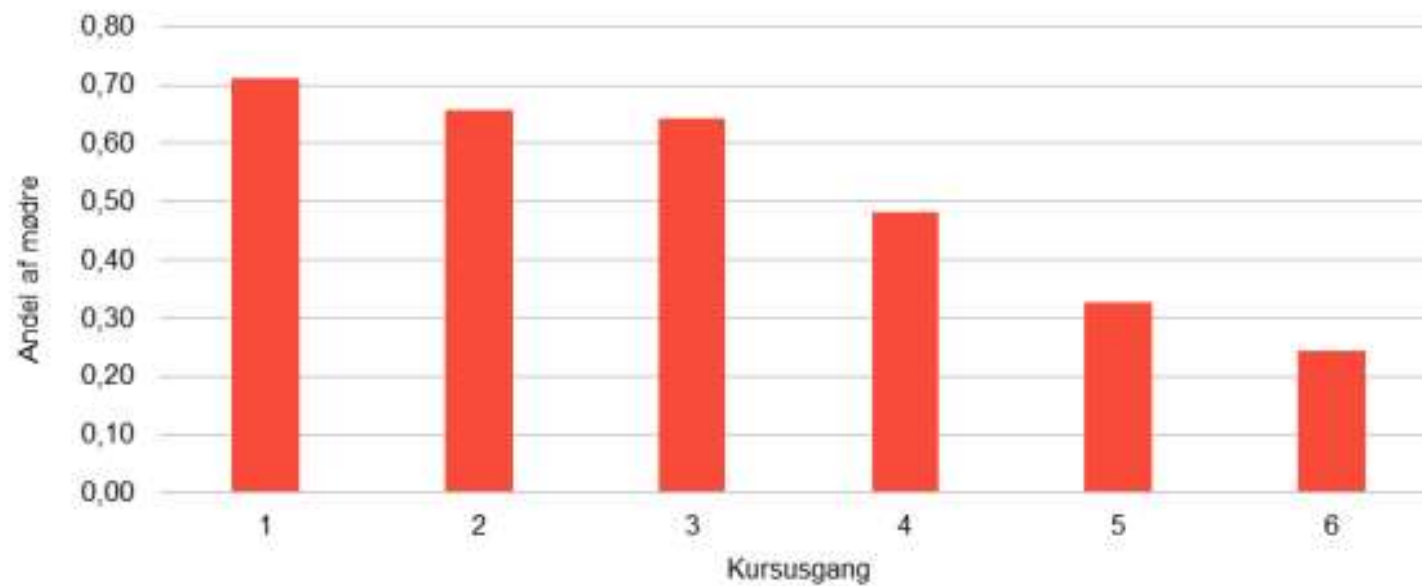
Hvem deltager i evalueringen

- 345 mødre og 295 partnere rekrutteret til evalueringen
- 205 mødre og 156 fædre udfyldte 10 mdr spørgeskema (hhv. 59% og 53%)
 - Intet systematisk frafald
 - De deltagende i kontrolgruppen ligner dem, der får kurset

Deltagelse i kurset

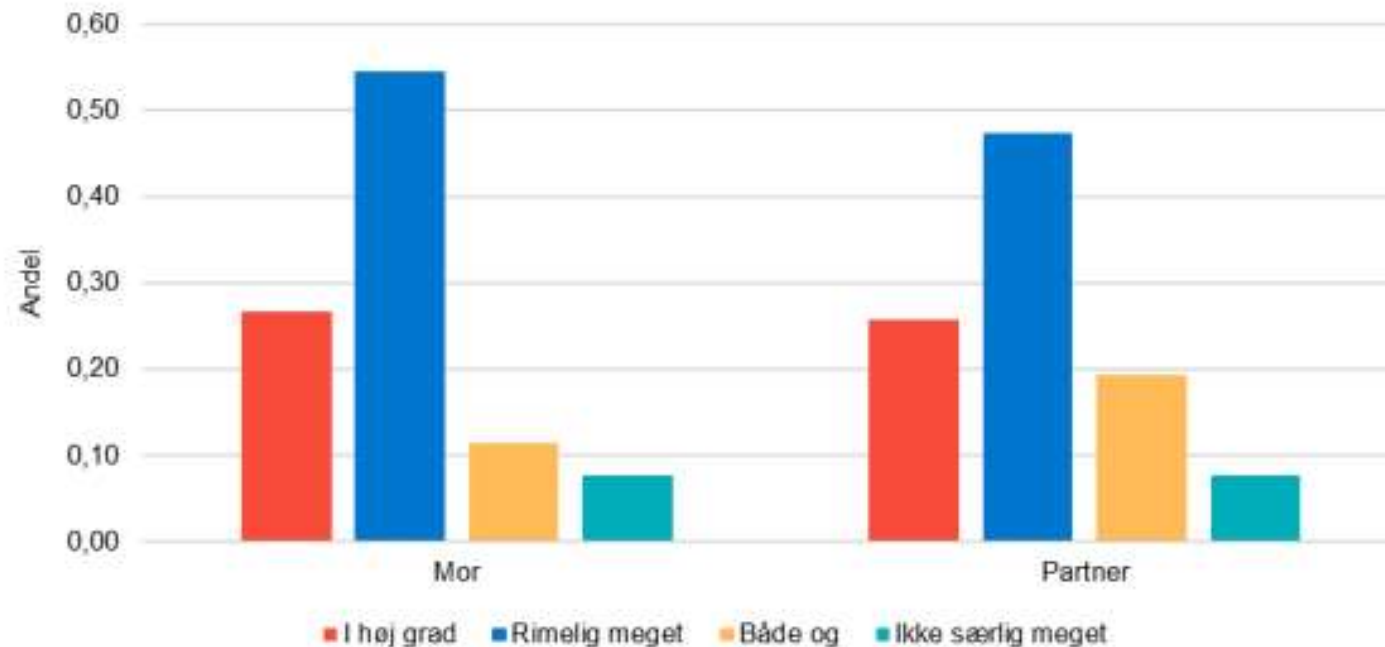
- Størst fremmøde ved de første kursusgange
- I gennemsnit møder mødre op til 3,2 kursusgange

Figur 5.1 Andel af mødre fremmødt ved hver kursusgang

Tilfredshed med kurset

Figur 5.4 Forældrenes vurdering af spørgsmålet: "Jeg synes godt om undervisningsformen og måden at arbejde på"

Anm.: Forældrene har også haft mulighed for at svare "slet ikke" eller "ved ikke". Ingen har benyttet disse svarmuligheder, hvorfor de ikke ses af figuren. Figuren er baseret på i alt 157 besvarelser, 79 besvarelser for mødre og 78 besvarelser for partnere.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af kursustilfredshedsundersøgelse ved anden kursusgang.

Udbytte af kurset

Tabel 5.2 Deltagernes vurdering af forskellige temaer i DFB målt ved femte mødegang. Procent

	Mindre udbytte	Noget udbytte	Stort udbytte
Viden om børns udvikling og reaktioner	20	53	27
Viden om, hvordan man skaber nærkontakt til et spædbarn	16	45	39
Viden om, hvordan hverdagen med et spædbarn er	33	47	20
Idéer til gode måder at være sammen med et spædbarn på	45	31	24
Førstehjælp, uheld og ulykker	14	53	33
Viden om, hvem i min familie og omgangskreds, jeg kan få hjælp af, hvis jeg har brug for det	63	24	12
Viden om, hvordan jeg kan hente hjælp hos professionelle, hvis jeg har brug for det	45	41	14
Viden om din kæreste/partners og egne forestillinger og forventninger til at blive forældre	29	31	41
Viden om, hvad du og din kæreste bringer med jer fra egen opdragelse	33	37	31

Anm.: "Mindre udbytte" er en sammenslutning af svarmulighederne "Midt i mellem", "Lidt udbytte" og "Intet udbytte". Kun meget få forældre har svaret "Intet udbytte". Figuren er baseret på i alt 32 besvarelser for mor og 17 besvarelser for far.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af kursustilfredshedsundersøgelse ved anden kursusgang.

Effektevaluering ved 10 mdr

- Partnere deltager mere i omsorgsopgaver - vurderet både af mødre og partnere
- Mødre har højere parforholdstilfredshed, højere grad af opmærksomhed fra partner
- Mødre føler lavere stressniveau, højere forældreselvtillid og bedre forældre-barn tilknytning
- Ingen forskel på børnenes socio-emotionelle udvikling mellem indsats- og kontrolgruppen

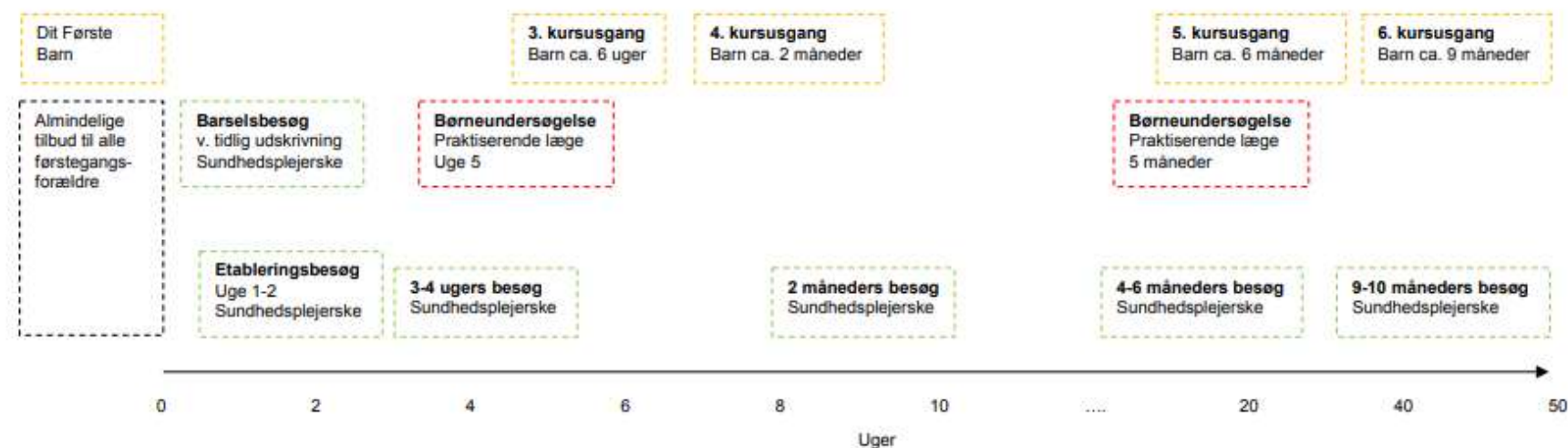
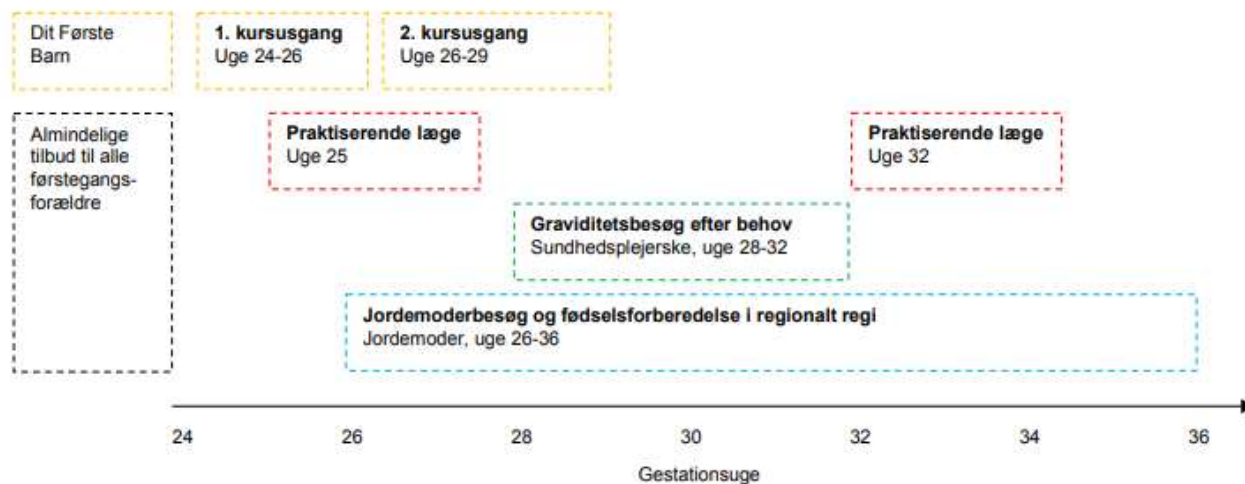
Take aways

- Hvordan skal man designe forældrekurser – hvor meget og hvornår?
- Inklusion af partneren kan gøre en forskel
- Primært resultater for mødrene
- Længerevarende effekter for parforholdet?

Forskelle mellem Frederiksberg og resten af landet

	Hele landet, procent	Frederiksberg, procent
<i>Højest fuldførte uddannelse</i>		
Grundskole	18,8	8,0
Gymnasial uddannelse	18,3	20,2
Erhvervsfaglig uddannelse	24,4	9,4
Adgangsgivende uddannelse	0,1	0,0
Korte videregående uddannelser	4,7	4,4
Mellemlange videregående uddannelser	12,9	13,2
Bachelor uddannelser	4,8	11,2
Lange videregående uddannelser	10,8	27,2
Phd. forsker uddannelse	0,8	2,0
Uoplyst	3,1	5,2
I alt	100	100
<i>Indkomst</i>		
	<i>Kroner</i>	<i>Kroner</i>
20-24 år	147.356	140.960
25-29 år	242.361	257.878
30-34 år	328.874	396.568
35-39 år	387.308	469.740
<i>Gennemsnitsalder for førstegangsførelse</i>		
Mødre	29,1 år	31,5 år
Fædre	31,2 år	33,1 år
<i>Fordelingen af levendefødte efter område og mors herkomst (procent)</i>		
Danmark	78,7	79,7
Vestlig	6,6	8,5
Ikke-vestlig	15	11,8
<i>Fertilitet</i>		
Fertilitetskvotient	1.785,4	1.781,2

Dit Første Barn og andre tilbud til gravide og nye familier i Frederiksberg kommune

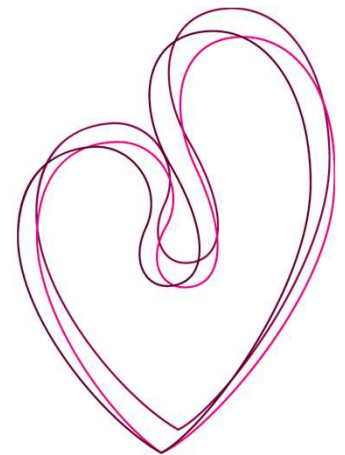
Familieiværksætterne: De første resultater

Trillingsgaard, T., R. D. Maimburg, and M. Simonsen
(2015), *BMC Public Health* 15, 409.

Trillingsgaard, T., R. Maimburg and M. Simonsen (2021),
Social Science and Medicine 287, 114340.

Trillingsgaard, T. H. Nørr Fentz and M. Simonsen,
work-in-progress

TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

Indhold i FIV og evaluering

- Inspireret af Leksand-modellen; for nuværende implementeret i 17 danske kommuner
- Gruppebaseret (7-9) manualiseret program for førstegangsførelse (18+)
- Koster omkring 7000 kr. pr. familie

Pre- og postnatale komponenter:

1. Adgang til sundhedsplejerske: 12 temasatte, face-to-face sessioner af to timers varighed, ledet af sundhedsplejerske
 2. Facilitering af netværk: Eksplicit fokus på at forøge forældres sociale netværk
 3. Praktiske råd, information og diskussion: Mundtlige oplæg af professionelle (bankrådgivere, jurister, fysioterapeuter, sygeplejersker, psykologer...)
- Vi randomiserede førstegangsførelse til FIV eller sædvanlig praksis i forbindelse med graviditetsscanninger
 - Rekruttering: Nov 2014 – feb 2017
 - Få eksklusionskriterier (obs Familieambulatoriet + anden etnisk baggrund)

Data

- Kilder: survey data (baseline, 10 mndr, 19 mndr) + register data + admin data fra Aak
 - 3,557 individer i forskningsprojektet;
 - 3,342 (94%) udfyldte baseline survey;
 - 2,232 10 mndr survey (63% af alle; 73% af kvinderne)
- 66 individer trak sig fra forskningsprojektet ved baseline; 99 ved 10 mndr; 333 ved 19 mndr

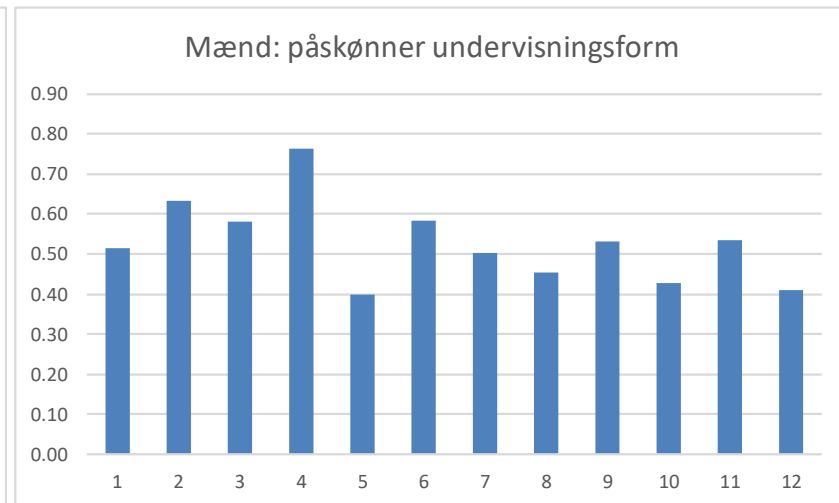
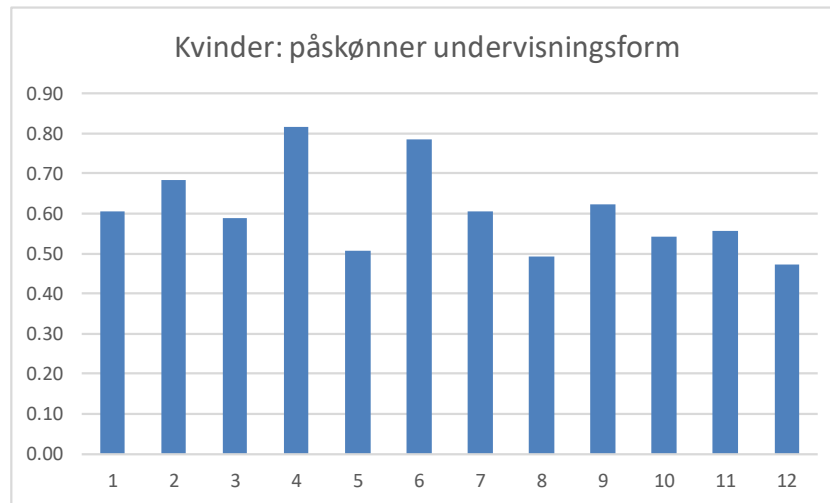
Population og randomisering

- Sammenlignet med populationen af førstegangsfødsler i kommunen i 2014...
 - Var mødrene omkring et år yngre ved fødslen
 - Havde mødrene i lavere grad anden etnisk baggrund end dansk (7 % vs. 17 %)
 - Havde mødrene lidt lavere lønindkomst
 - Havde mødrene lidt lavere uddannelse (lang videregående 19 % vs. 24 %)
 - Havde mødrene lidt færre kontakter til psykiatrien (7 % vs. 10 %)
- Mao: med undtagelse af etnisk baggrund og mentalt helbred, ikke klare tegn på at FIV-forældrene var socio-økonomisk stærkere
- Randomiseringen forløb efter planen:
 - Kun ganske små forskelle mellem de, der blev randomiseret til FIV, og de der fik sædvanlig praksis

Deltagelse og tilfredshed

(andel som svarer "helt enig" og "enig" til "Jeg sætter pris på undervisningsformatet")

- I gennemsnit deltog kvinderne i 8,4 sessioner og 17 % framelde sig FIV
- For mænd er de tilsvarende tal 7,9 sessioner og 22 %

De første resultater

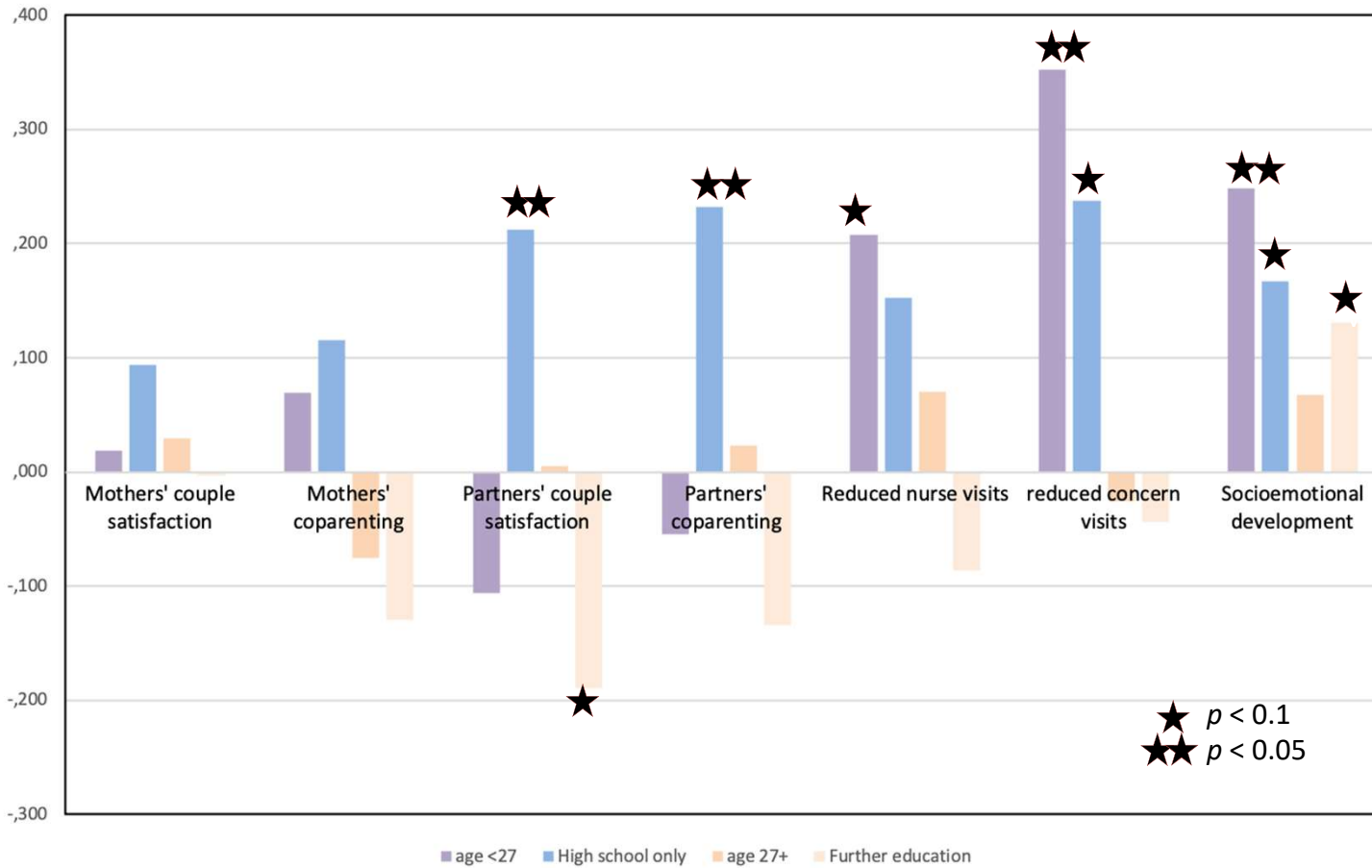
- Tre kategorier:

- Forældres tryghed i forældrerollen (par. sense of comp)
- Parforholdskvalitet (par. stress, couple satisfaction index, copar. rel. scale)
- Barnets trivsel og socio-emotionelle udvikling (ASQ,

”gule” og ”røde” besøg)

- Ingen tegn på at FIV forbedrer tryghed i forældrerollen (Glass' D $-.03$ for mødre og $.04$ for fædre)
- **Men** FIV forbedrer barnets socio-emotionelle udvikling i 10-måneders survey (Glass' D $.13$)

Heterogeneity of between-group effect sizes, Glass' d

Fremtid

- Survey-baserede udfald i 4-års alderen
- Registerbaserede udfald:
 - Familiestabilitet (5 % går fra hinanden i det første år efter fødslen; Kvist et al, 2013)
 - Sprogudvikling målt i børnehaven
 - Fravær fra skole, trivsel, nationale test scores...
- Effekter på fremtidig fertilitet og måske søskende
- En ny "Aarhus-kohorte"
 - Tea Trillingsgaard et al: Vold i familien
 - Hanne Nørr: fædredepression
 - Ph.d-studerende Anne Klode: fædreinvolvering